

Door de tijd heen

De volgende terechtstellingen staan in willekeurige volgorde:

- 1 De Engelse koning Karel I werd onthoofd omdat het parlement vond dat hij zich te veel gedroeg als een absoluut vorst.
- 2 De monniken Jan van Esschen en Hendrik Voes werden als eersten in Europa geëxecuteerd vanwege hun lutherse denkbeelden.
- 3 Het echtpaar Julius en Ethel Rosenberg werd geëxecuteerd op beschuldiging van het doorspelen van Amerikaanse atoomgeheimen aan de Sovjet-Unie.
- 4 Marinus van der Lubbe werd onthoofd omdat hij volgens de nationaalsocialisten de Rijksdagbrand zou hebben gesticht.
- 5 Maximilien de Robespierre werd tijdens de Franse democratische revolutie onthoofd nadat hij een schrikbewind had gevoerd.
- 6 Zeventien handwevers werden in de Engelse stad York opgehangen omdat zij machinale weefmachines hadden vernietigd in een poging de verregaande mechanisatie van de textielindustrie tegen te gaan.

- 2p 1 Zet deze terechtstellingen in de juiste chronologische volgorde, van vroeger naar later. Noteer alleen de nummers.

Vroegmoderne tijd

Een gegeven:

De schilder Albrecht Dürer (1471-1528) signeerde al zijn kunstwerken met zijn monogram, de letters A en D die in elkaar waren geschoven.

- 2p 2 Leg uit dat dit gegeven 'het veranderende mens- en wereldbeeld van de renaissance' illustreert.

Gebruik bron 1.

Een bewering:

De gebeurtenissen in Den Bosch in 1566 passen bij verschillende conflicten in de zestiende eeuw.

- 4p 3 Ondersteun deze bewering door:
- uit te leggen bij welk godsdienstig conflict deze gebeurtenissen passen, en
  - uit te leggen aan welk politiek conflict in de Nederlanden deze gebeurtenissen bijdragen.

In 1608 stuurde de kolonist John Smith een gedetailleerde geografische kaart van een Engelse kolonie in Noord-Amerika naar Engeland.

Don Pedro de Zúñiga, de Spaanse ambassadeur in Londen, wist een kopie van de kaart te bemachtigen, die hij vervolgens naar de Spaanse koning Filips III stuurde.

- 2p 4 Verklaar de verwachting van Don Pedro de Zúñiga dat Filips III interesse zou hebben in de kaart van deze kolonie.